

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PUŁTUSKIEGO

Zeszyt II

Analiza stanu powiatu
Ocena jakościowa

Pułtusk, czerwiec- grudzień 2007

SPIS TREŚCI

1. ZIDENTYFIKOWANE GŁÓWNE PROBLEMY GMIN W POWIECIE.....	2
W trakcie prowadzonych konsultacji przedstawiciele poszczególnych Gmin Powiatu zidentyfikowali główne problemy w trzech sferach życia społeczno-gospodarczego Gmin.....	2
Zapisane w ten sposób problemy zostały następnie potwierdzone pisemnie przez każdą z Gmin.	2
Pokrzywnica.....	4
2. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY POWIATU.....	5
2.1. Problemy w zakresie warunków życia mieszkańców.....	5
2.2. Problemy w zakresie potencjałów (zasobów) powiatu.....	8
2.3. Problemy w sferze gospodarczej.....	10
3. CZYNNIKI ROZWOJOWE POWIATU.....	12
3.1. Czynniki rozwojowe w sferze społecznej.....	12
3.2. Czynniki rozwojowe w zakresie potencjałów.....	19
3.3. Czynniki rozwojowe w sferze gospodarczej.....	24

1. ZIDENTYFIKOWANE GŁÓWNE PROBLEMY GMIN W POWIECIE

W trakcie prowadzonych konsultacji przedstawiciele poszczególnych Gmin Powiatu zidentyfikowali główne problemy w trzech sferach życia społeczno-gospodarczego Gmin.

Zapisane w ten sposób problemy zostały następnie potwierdzone pisemnie przez każdą z Gmin.

GMINA	Sfera społeczna	Sfera potencjałów (zasobów)	Sfera gospodarcza
1	2	3	4
Gzy	<ul style="list-style-type: none"> • Brak planu zagospodarowania gminy Gzy; • Niedostateczna pomoc hospitalizacyjna dla mieszkańców gminy; • Brak oddzielnego lokalu dla Policji – mała obsada kadrowa; • Zbyt małe środki finansowe na pomoc osobom w nadzwyczaj trudnych sytuacjach życiowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak kanalizacji w gminie; • Brak sieci gazowej; • Zły stan dróg; • Brak oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak zakładów przetwarzających produkty rolne; • Małe zalesienie gminy; • Zbyt mała ilość zakładów rzemieślniczych.

Obryte	<ul style="list-style-type: none"> Niskie uposażenie mieszkańców wsi ze względu na niedochodową produkcję rolną oraz brakiem wolnych (dodatkowych źródeł dochodu) miejsc pracy poza rolnictwem na terenie gminy; Brak odpowiedniej bazy kulturalnej oraz rekreacyjno-sportowej na terenie gminy; Zbyt małe nakłady pieniężne przeznaczone na rozwój zasobów ludzkich (przystosowywanie się do zmian zachodzących na wsi); Wzrost zjawisk patologii społecznej (alkoholizm, narkomania). Brak komisariatu policji na terenie gminy; Brak środków finansowych na pomoc społeczną dla ludzi nie umiejących poradzić sobie w obecnych realiach życia społeczno-gospodarczego. 	<ul style="list-style-type: none"> Zła jakość dróg powiatowych relacji: Pułtusk, Wyszaków, Obryte Zambski, Obryte Rozdziały, Cygany i gminnych. Brak chodników przy w/w drogach w obrębie wsi Psary, Obryte Zambski, Kościelne, Gródek Rządowy i Nowy, Sokołowo Wł., Rozdziały, Cygany. Skomplikowane procedury pozyskiwania środków unijnych na ten cel (czasochłonna procedura); Brak przepisów wykonawczych, jak i środków finansowych na opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego gminy Obryte; Pogarszający się stan środowiska przyrodniczego ze względu na brak sieci kanalizacyjnej w północnej części gminy (miejscowości leżące wzdłuż biegu rzeki Narew); Zalesianie terenów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolniczej co przyczyni się do polepszenia środowiska naturalnego i stanie się dodatkowym dochodem mieszkańców-niedostateczne środki przekazywane na ten cel; Brak infrastruktury społecznej wynikającej z braku środków na ten cel, jak i mentalności mieszkańców wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> Brak rynków zbytu dla płodów rolnych. Brak szkoleń z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej i zmian w nich zachodzących; Utrudnienia i skomplikowane procedury przy zakładaniu firm i przedsiębiorstw; Trudna i skomplikowana procedura pozyskiwania środków unijnych na cele rolnictwa i przedsiębiorczości. Brak szkoleń przez instytucje wdrażające w tym zakresie.
--------	--	--	--

<p>Pokrzywnica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony dostęp ludności wiejskiej do rehabilitacji; • Niewystarczający poziom bezpieczeństwa obywatelskiego; • Niewystarczająca współpraca z organami Policji; • Niezadowalające wyposażenie gaśniczego OSP; • Małe nakłady finansowe na pomoc społeczną; • Problemy społeczne jak np. alkoholizm, narkomania; • Wysoki poziom bezrobocia; • Niski poziom dochodów mieszkańców wpływający na jakość życia mieszkańców; • Słabo rozwinięta baza noclegowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan infrastruktury drogowej, zarówno powiatowej jak i gminnej; • Brak planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Pokrzywnica; • Braki oświetleń ulicznych, chodników dla pieszych w zwartych miejscowościach, • Niewystarczający poziom sanitacji Gminy, • Niepełne zwodociągowanie Gminy (6 miejscowości); • Ograniczony dostęp do gazu; • Niska jakość wód, niedostosowanie składowiska odpadów w Płocochowie do obowiązujących wymogów prawnych, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza. • Brak apteki w Dzierżeninie; • Niedostatek świetlic wiejskich; • Brak placówki bankowej w Dzierżeninie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone rynków zbytu dla rolnictwa; • Brak gospodarstw ekologicznych wytwarzających zdrową żywność; • Brak w Gminie przetwórstwa rolno-spożywczego; • Brak terenów do umiejscowienia firm – przedsiębiorstw; • Brak szlaków i ścieżek rowerowych.
<p>Pułtusk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brak Całodobowego Ośrodka Wsparcia dla samotnych matek, ofiar przemocy, osób bezdomnych; • Niedostateczna infrastruktura i udogodnienia dla osób niepełnosprawnych; • Brak centrum rehabilitacji i warsztatów terapii zajęciowej; • Brutalizacja życia społecznego, nieprzestrzeganie norm współżycia społecznego. Wzrost agresywnych postaw wśród młodzieży; • Brak systemu monitoringu wizyjnego miasta, w tym jego centrum i miejsc najbardziej niebezpiecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne skanalizowanie miasta (lewo-brzeżna część Pułtуска) brak kanalizacji sanitarnej we wsi; • Bez sieci wodociągowej pozostają miejscowości: Gnojno, Szygówek, Pawłówek, Ponikiew; • Zły stan techniczny zasobów mieszkaniowych i niedostateczna ilość budownictwa socjalnego (dla ludzi o niższych dochodach); • Brak obwodnicy miasta Pułtusk – nadmierne w stosunku do parametrów technicznych natężenie ruchu kołowego na drogach krajowych i wojewódzkich; • Poniżej 50% dróg na terenach gminy posiada nawierzchnie twardą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt uboga oferta inwestycyjna gminy Pułtusk dla potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych; • Brak dostatecznej bazy zaplecza turystycznego – tanie noclegi, campingi; • Niedostateczna restrukturyzacja obszarów wiejskich gminy i kreowanie możliwych do realizacji działalności gospodarczych.

<p>Świercze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Słaby dostęp do opieki lekarskiej i niska jakość usług medycznych; • Wysokie ubóstwo znacznej grupy społeczeństwa spowodowane wysokim bezrobociem i niskimi świadczeniami z opieki społecznej; • Brak lokali socjalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla 27 miejscowości; • Budowa gminnej oczyszczalni ścieków i kanalizacji • Zintegrowany system odpadów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak terenów pod inwestycje.
<p>Winnica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brak mieszkań socjalnych i pomieszczeń interwencji kryzysowej; • Gwałtowny wzrost zjawisk patologii społecznej a zwłaszcza alkoholizmu i narkomanii; • Zbyt mała kwota środków finansowych przeznaczona na pomoc społeczną w stosunku do potrzeb; • Brak posterunku policji na terenie gminy Winnica, • Brak odpowiedniej bazy wypoczynkowej i rekreacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zła jakość ciągu drogowego Pułtusk – Winnica – Nasielsk oraz dróg gminnych, a także brak środków na ich remont i budowę; • Gospodarka przestrzenna – brak funduszy na opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy; • Uzupelnienie oświetleń ulicznych, chodników dla pieszych w zwartych miejscowościach oraz przy drodze wojewódzkiej; • Brak połączenia autobusowego z Winnicy do Warszawy; • Gazyfikacja zwartych wsi oraz przyległych do miejscowości Winnica (wspólna inwestycja z gminą Pokrzywnica). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone rynki zbytu dla rolnictwa; • Utrudnienia prawne przy zakładaniu nowych firm i przedsiębiorstw; • Trudna i skomplikowana procedura aplikowania o środki unijne dla rolników i przedsiębiorców.
<p>Zatory</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność zwiększenia dostępności usług medycznych, szczególnie specjalistycznych; • Potrzeba podniesienia poziomu wykształcenia oraz posiadanych kwalifikacji, a także potrzeba reorientacji zawodowej mieszkańców; • Brak obiektów kultury oraz imprez integrujących lokalną społeczność gminy; • Brak szlaków turystycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pilna potrzeba budowy sieci kanalizacyjnych; • Konieczność przebudowy dróg gminnych oraz modernizacji już istniejących; • Brak pełnowymiarowych obiektów sportowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała ilość przedsiębiorstw mogących zapewnić miejsca pracy mieszkańcom gminy. • Zbyt duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych (przeważają kilkuhektarowe); • Brak spółdzielni rolniczych i grup producenckich zrzeszających rolników.

2. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY POWIATU

W trakcie prac warsztatowych uczestnicy zidentyfikowali problemy w następujących sferach:

- społecznej - warunki życia mieszkańców,
- potencjałów (zasobów) powiatu,
- gospodarczej.

Zakres problemowy w sferze społecznej i potencjałów wynika przede wszystkim z ustawowych zadań powiatu. W przypadku gdy problemy były szczególnie ważne dla uczestników, a wykraczały poza ustawowe zadania powiatu, zostały one również wpisane. Z uwagi na kluczowe i strategiczne znaczenie sfery gospodarczej dla rozwoju powiatu został zapisany pełny zakres problemowy w odniesieniu do dziedzin gospodarki występujących w powiecie, niezależnie od ustawowych zadań powiatu.

2.1. Problemy w zakresie warunków życia mieszkańców

edukacja publiczna, kultura fizyczna

- ⇒ niewystarczająca baza lokalowa szkół;
- ⇒ stan techniczny bazy oświatowej wymagający remontów kapitalnych;
- ⇒ baza oświatowa niedostępna dla osób niepełnosprawnych;
- ⇒ niedostateczne wyposażenie szkół w środki i sprzęt dydaktyczny;
- ⇒ niewystarczające zabezpieczenia techniczne zabezpieczające bezpieczeństwo w szkołach;
- ⇒ przeciążona obowiązkami administracja szkół;
- ⇒ oferta w zakresie kształcenia zawodowego dorosłych niedostosowana do potrzeb (rynek pracy) i zainteresowań;
- ⇒ niedostateczne wykorzystanie warunków naturalnych do rozwoju sportu (wodne);
- ⇒ ograniczona i niedostosowana do rynku pracy oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe);
- ⇒ wąska oferta zajęć pozalekcyjnych;
- ⇒ brak zajęć wyrównawczych;
- ⇒ niska sprawność szkół maturalnych;
- ⇒ niewystarczająco rozwinięta baza sportowo – rekreacyjna;
- ⇒ niski poziom rozwoju fizycznego dzieci młodzieży;
- ⇒ brak systemu szkolenia sportowego dzieci i młodzieży.

kultura, ochrona dóbr kultury

- ⇒ uboga oferta kulturalna;
- ⇒ ograniczony dostęp do kultury na obszarach wiejskich;
- ⇒ mały, przestarzały księgozbiór bibliotek gminnych i szkolnych;
- ⇒ niepełna inwentaryzacja obiektów zabytkowych;
- ⇒ brak pełnego rozeznania w zakresie zasobów kulturowych – dziedzictwa kulturowego;
- ⇒ duża liczba obiektów zabytkowych wymagająca restauracji;
- ⇒ niski poziom biernego i czynnego uczestnictwa w kulturze;
- ⇒ brak elementów nowoczesności w kulturze;

pomoc społeczna

- ⇒ zwiększająca się liczba odbiorców pomocy społecznej;
- ⇒ aspołeczne postawy dużej części osób korzystających z pomocy społecznej;
- ⇒ niski priorytet pomocy społecznej w działaniach władz samorządowych (dziedziczony i przenoszony w przyszłość);
- ⇒ niedocenywanie potencjału NGO;
- ⇒ bezrobocie na własne życzenie;
- ⇒ bezrobocie „wyuczone”;
- ⇒ ubóstwo „wyuczone”;
- ⇒ brak organizacji czasu wolnego dzieci, emerytów, renciści i osoby niepełnosprawne, szczególnie na obszarach wiejskich;
- ⇒ niepełny zakres pomocy społecznej z punktu widzenia potrzeb;
- ⇒ słabe rozpoznanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej w powiecie.

wspieranie osób niepełnosprawnych

- ⇒ bariery architektoniczne w przestrzeni publicznej;
- ⇒ brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych (szczególnie młodych);
- ⇒ nieelastyczne i biurokratyczne wykorzystywanie środków PFRON;
- ⇒ niechęć szkół do tworzenia oddziałów integracyjnych dla dzieci niepełnosprawnych;
- ⇒ brak możliwości rozszerzenia oferty zajęć terapeutycznych (brak środków) w Domach Pomocy Społecznej.

polityka prorodzinna

- ⇒ słabo rozwinięta polityka prorodzinna.

promocja i ochrona zdrowia

- ⇒ niewystarczająca liczba programów profilaktycznych;
- ⇒ brak skutecznej edukacji prozdrowotnej;
- ⇒ choroby cywilizacyjne;
- ⇒ brak dostatecznej ilości usług w zakresie rehabilitacji;
- ⇒ wady postawy u dzieci i młodzieży;
- ⇒ szpital w Pułtusku nie w pełni dostosowany do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10.11.2006 roku w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładów opieki zdrowotnej - nierozwiązane problemy techniczne infrastruktury bazowej szpitala;
- ⇒ braki w wyposażeniu szpitala w sprzęt i aparaturę medyczną;
- ⇒ niedostateczna dostępność opieki specjalistycznej;
- ⇒ długi czas oczekiwania; brak lekarzy niektórych specjalności;
- ⇒ wady i choroby uzębienia.

zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia ludzi

- ⇒ zagrożenia bezpieczeństwa związane z ruchem komunikacyjnym;
- ⇒ zbyt długi czas dojazdu zespołów ratownictwa do zdarzeń;
- ⇒ niedostateczne bezpieczeństwo na rzece Narew;
- ⇒ zagrożenie chorobami zakaźnymi i alergiami;
- ⇒ zjawisko narkomanii wśród dzieci i młodzieży;
- ⇒ obniżający się wiek sięgających po używki;
- ⇒ niedostatecznie zorganizowany system koordynacji łączności na potrzeby działań ratowniczych w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej;

⇒ niewystarczający system monitorowania zagrożenia przeciwpowodziowego.

porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli

- ⇒ niska świadomość rozumienia pojęcia bezpieczeństwa wśród decydentów i przedstawicieli służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny;
- ⇒ obniżający się wiek osób popełniających przestępstwa - rosnąca przestępczość wśród młodzieży;
- ⇒ niedostateczna skuteczność Policji w zakresie drobnych wykroczeń;
- ⇒ zbyt mała świadomość i umiejętność zachowania się mieszkańców w sytuacjach zagrożenia;
- ⇒ niskie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców;
- ⇒ wysoka wypadkowość w ruchu komunikacyjnym;
- ⇒ zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców ze strony rzeki Narew.

ochrona praw konsumenta

- ⇒ nagminne przypadki łamania praw konsumenta (rosnąca liczba);

obronność:

- ⇒ brak aktywnej działalności Obrony Cywilnej;
- ⇒ niedostateczne zabezpieczenie przeciwpowodziowe;
- ⇒ samorządy lokalne niedostatecznie przygotowane do realizacji zadań obronnych.

2.2. Problemy w zakresie potencjałów (zasobów) powiatu

Potencjał ludzki

przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy

- ⇒ wysoki poziom bezrobocia (statystycznie);
- ⇒ wysoki poziom bezrobocia ukrytego na wsi;
- ⇒ duża sfera nielegalnego zatrudnienia;
- ⇒ niedobór średnich kadr technicznych - duży odpływ wykwalifikowanej siły roboczej;
- ⇒ podejmowanie przez osoby z wyższym wykształceniem pracy na stanowiskach wymagających niskich kwalifikacji.

Potencjał instytucjonalny

- ⇒ brak oferty e-usług publicznych w Starostwie Powiatowym.
- ⇒ zbyt mała kubatura obiektów Starostwa Powiatowego – rozproszenie wydziałów;
- ⇒ niepełne wyposażenie Starostwa Powiatowego w urządzenia techniczne;
- ⇒ niedostateczna informatyzacja Starostwa Powiatowego;

współpraca z instytucjami pozarządowymi

- ⇒ słabo rozwinięte organizacje pozarządowe (NGO);
- ⇒ niski poziom aktywności NGO;
- ⇒ brak udziału NGO w realizacji zadań publicznych (nie otrzymują propozycji i środków na ich wykonanie);
- ⇒ słaba współpraca i komunikacja między NGO.

Potencjał ekologiczny

ochrona środowiska i przyrody, zapobieganie zagrożeniu środowiska

- ⇒ dzika zabudowa na obszarach cennych przyrodniczo;
- ⇒ nieracjonalna zabudowa wokół lasów;
- ⇒ duża część zanieczyszczeń nie jest bezpiecznie utylizowana;
- ⇒ zanieczyszczanie środowiska ściekami komunalnymi;
- ⇒ wysoki stopień zaśmiecenia środowiska;
- ⇒ nieegzekwowanie przez samorząd odpowiedzialności za zanieczyszczanie środowiska;
- ⇒ niski poziom świadomości ekologicznej społeczności;
- ⇒ brak nawyków zachowań proekologicznych wśród dorosłych, młodzieży i dzieci;
- ⇒ za mało miejsc postojowych i małej infrastruktury (miejsc odpoczynku i rekreacji) na obszarach leśnych;
- ⇒ brak sprzętu i bazy do prowadzenia działalności przez WOPR;
- ⇒ brak miejsca składowania pojazdów uszkodzonych w wypadkach;
- ⇒ wysoki poziom zagrożenia pożarowego lasów.

Potencjał techniczny

drogi publiczne (powiatowe i transport publiczny)

- ⇒ stan techniczny powyżej 80% dróg powiatowych nie spełnia obowiązujących standardów;
- ⇒ niedostateczna nośność i stan techniczny obiektów mostowych (dotyczy 75% obiektów);
- ⇒ brak obwodnicy Pułuska;
- ⇒ brak parkingów dla pojazdów z materiałami niebezpiecznymi;
- ⇒ niewystarczająca ilość parkingów;
- ⇒ brak ścieżek rowerowych;
- ⇒ niewystarczająca ilość chodników dla pieszych;
- ⇒ zły stan techniczny istniejących chodników dla pieszych (dotyczy 90% odcinków);
- ⇒ ograniczona sieć powiązań dróg powiatowych z układem dróg sąsiednich powiatów;
- ⇒ niedostateczne oznakowanie kierunków dojazdu do urzędów gmin na terenie powiatu.

utrzymanie powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz administracyjnych

- ⇒ stan techniczny powyżej 80% dróg powiatowych nie spełnia obowiązujących standardów;
- ⇒ niedostateczna nośność i stan techniczny obiektów mostowych (dotyczy 75% obiektów);
- ⇒ brak obwodnicy Pułuska;
- ⇒ brak parkingów dla pojazdów z materiałami niebezpiecznymi;
- ⇒ niewystarczająca ilość parkingów;
- ⇒ brak ścieżek rowerowych;
- ⇒ niewystarczająca ilość chodników dla pieszych;
- ⇒ zły stan techniczny istniejących chodników dla pieszych (dotyczy 90% odcinków);
- ⇒ ograniczona sieć powiązań dróg powiatowych z układem dróg sąsiednich powiatów;
- ⇒ niedostateczne oznakowanie kierunków dojazdu do urzędów gmin na terenie powiatu.

ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa

- ⇒ niedostateczne wyposażenie przeciwpowodziowe powiatowego magazynu przeciwpowodziowego.;
- ⇒ brak monitoringu przeciwpowodziowego;
- ⇒ brak powiatowego systemu powiadamiania ludności o bezpośrednim zagrożeniu;
- ⇒ niepełne wyposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt ratownictwa drogowego;
- ⇒ brak systemu łączności radiowej między służbami współdziałającymi;
- ⇒ niepełne alarmowanie jednostek OSP (system selektywnego alarmowania);
- ⇒ ograniczona ilość miejsc poboru wody do celów p.poż.;

- ⇒ niedostateczny tabor samochodowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej;

geodezja, kartografia, kataster

- ⇒ niepełne pokrycie mapą numeryczną;
- ⇒ brak możliwości udostępnienia map numerycznych dla wszelkich działań powiatu (bezpieczeństwo);
- ⇒ niepełne pokrycie mapą zasadniczą powiatu;

zagospodarowanie przestrzenne i nadzór budowlany

- ⇒ częste przypadki łamania przepisów prawa budowlanego w zakresie organizacji procesu budowlanego oraz samowoli budowlanych;
- ⇒ brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych;
- ⇒ inwestycje budowlane na terenach zalewowych;
- ⇒ niedostateczna ochrona gruntów chronionych, zabudowa gruntów II i III klasy, lasy;
- ⇒ zaniedbania w utrzymaniu obiektów budowlanych, w szczególności wielorodzinnych obiektów mieszkalnych oraz dróg i mostów,

gospodarka wodna

- ⇒ niepogłębiony szlak wodny;
- ⇒ niedostatecznie rozbudowana sieć kanalizacji na terenie powiatu;
- ⇒ zniszczone i zanieczyszczone kanały w mieście;

2.3. Problemy w sferze gospodarczej

promocja powiatu

- ⇒ słaba promocja atrakcji turystycznych w gminach;
- ⇒ słabo rozwinięta promocja w skali powiatu.

MŚP

- ⇒ „szara strefa”;
- ⇒ mniejsza konkurencyjność firm w porównaniu z Warszawą;
- ⇒ niedostatek specjalistycznych kadr i deficytowe zawody na rynku pracy.

turystyka

- ⇒ niewykorzystany potencjał turystyczny;
- ⇒ małe znaczenie gospodarcze turystyki.

rolnictwo

- ⇒ niski poziom dochodowości lokalnych gospodarstw rolnych;
- ⇒ odpływ młodych ludzi z rolnictwa;

-
- ⇒ niezorganizowany rynek produktów rolnych (rynek pierwotny);
 - ⇒ zmniejszająca się liczba rolników wśród ludności wiejskiej;

leśnictwo

- ⇒ kłusownictwo;
- ⇒ wysoki stopień zaśmiecenia lasów.

3. CZYNNIKI ROZWOJOWE POWIATU

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (atuty i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze społecznej, potencjałów (zasobów) powiatu i gospodarczej. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych, odnoszących się do powiatu (na które powiat w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych odnoszących się do otoczenia powiatu (na które powiat nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

3.1. Czynniki rozwojowe w sferze społecznej

***Bezpieczeństwo obywateli i porządek publiczny;
Ochrona praw konsumenta;
Obronność.***

czynniki rozwojowe wewnętrzne powiatu:

atuty:

- + brak zagrożeń powodowanych przez przemysł;
- + realizowany Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości;
- + funkcjonuje Komenda Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego i Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego;
- + funkcjonujący Powiatowy Magazyn Przeciwpowodziowy (cyklicznie doposażany);
- + zmodernizowane wały przeciwpowodziowe;
- + powołane Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- + współpraca Rzecznika Praw Konsumenta z inspektoratami (handlowa);
- + 100% strażaków przeszkolonych w zakresie ratownictwa medycznego i pełne wyposażenie;
- + duże doświadczenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- + funkcjonowanie Akademii Humanistycznej – kierunki w zakresie bezpieczeństwa Państwa;
- + lokalizacja instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie powiatu;
- + funkcjonujący szpital o szerokim profilu usług medycznych;
- + budowa nowego szpitala;
- + akredytacja badań laboratoryjnych i działalności inspekcyjnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- + działalność edukacyjna Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzona w szkołach;
- + systematyczna poprawa stanu technicznego dróg sprzyjająca wzrostowi dostępności komunikacyjnej powiatu oraz bezpieczeństwa użytkowników;
- + systematyczna poprawa stanu infrastruktury drogowej (nawierzchnia, chodniki, oświetlenie);
- + dobrze rozwinięta sieć ochotniczych straży pożarnych z odpowiednią bazą lokalową i wyposażeniem;

- + dobre wyposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej;
- + realizacja programów w szkołach ponadgimnazjalnych informujących o podstawowych prawach konsumentów;
- + artykuły uświadamiające o prawach konsumentów w lokalnej prasie oraz dystrybucja ulotek informacyjnych.

słabości:

- nieuczciwość sprzedawców;
- niewiedza mieszkańców w zakresie praw konsumenta;
- brak zainteresowania konsumentów poznawaniem własnych praw;
- niska zasobność finansowa mieszkańców powiatu
- zbyt mała obsada etatowa na stanowisku Rzecznika Ochrony Praw Konsumenta;
- lawinowy wzrost spraw rozpatrywanych przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów;
- brak odpowiednio wyposażonych magazynów przeciwpowodziowych w niektórych gminach;
- nieodpowiednie wyposażenie stanowisk kierowania organów centrów zarządzania kryzysowego zgodnie z obowiązującymi przepisami – środki finansowe;
- zbyt duża ilość znaków drogowych negatywnie wpływająca na postrzeganie;
- zły stan techniczny dróg;
- brak obwodnicy;
- standard dróg modernizowanych, niedostosowany do potrzeb;
- słabo rozwinięta infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe);
- niewłaściwie przygotowane plaże nad Narwią;
- przyzwolenie społeczne dla nieprzestrzegania prawa;
- niedostateczna edukacja w zakresie praw konsumenta w szkołach;
- brak cyklicznej regulacji koryta rzeki;
- zbyt mała liczba funkcjonariuszy Straży Miejskiej;
- zbyt mała ilość patroli;
- niedostateczna liczba funkcjonariuszy;
- niedostateczne i często wyeksploatowane wyposażenie i sprzęt – Policja;
- mała liczba nowoczesnego sprzętu IT na wyposażeniu Komendy Powiatowej Policji;
- niewystarczająca świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń wynikających ze wzrostu zachowań patologicznych;
- przestarzała łączność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendy Powiatowej Policji;
- standard i stan techniczny dróg niedostosowany do rosnącego natężenia ruchu;
- infrastruktura drogowa niedostosowana do rosnącego natężenia ruchu - niewystarczająca ilość chodników dla pieszych, oświetlenia ulicznego;
- przekraczanie przepisów o ruchu drogowym wpływające na pogorszenie stanu technicznego dróg i wzrost zagrożeń w ruchu drogowym;
- zły stan techniczny znaczącej części pojazdów;
- niedostateczna opieka nad nieletnimi;

- bezrobocie, frustracja, rosnąca agresja wśród młodzieży;
- brak poszanowania dla własności publicznej;
- ograniczona oferta w zakresie spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- zbyt mała ilość godzin lekcyjnych na edukację w zakresie bezpieczeństwa;
- zbyt mała baza dydaktyczna – wyposażenie;
- niedostateczne monitorowanie skażeń wód – nieskuteczność w wykrywaniu źródeł;
- brak straży wodnej;
- brak monitoringu przeciwpowodziowego;
- niepełna informatyzacja organizacji pracy i usług szpitala;
- brak wystarczającej (w stosunku do potrzeb) bazy lokalowej dla oddziałów szpitalnych i pracowni diagnostyczno-zabiegowych;
- niska świadomość społeczna w zakresie ochrony zdrowia;
- brak środków na niektóre działania/programy profilaktyczne.

czynniki rozwojowe zewnętrzne w otoczeniu:

szanse:

- + rozwinięte szkolnictwo artystyczne w najbliższym otoczeniu powiatu;
- + działania edukacyjne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz organizacji konsumentów;
- + instalacja fotoradarów na drodze krajowej nr 61;
- + istniejące programy dotyczące profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie;
- + funkcjonujące organizacje i stowarzyszenia o charakterze pomocowym;
- + możliwość korzystania z zewnętrznych środków finansowych (fundusze strukturalne, realizacja Poakcesyjnego Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - Bank Światowy i inne);
- + promocja zdrowia w mediach;
- + obowiązek realizacji programów profilaktyki antyalkoholowej;
- + możliwość pozyskania środków finansowych w ramach programów polityki zdrowotnej państwa;
- + w skali kraju najniższy poziom bezrobocia rejestrowanego ogółem w województwie;
- + koncentracja infrastruktury społecznej o znaczeniu ogólnokrajowym w Warszawie;
- + duża liczba i aktywność organizacji pozarządowych;
- + bogata oferta kulturalna i sportowa Warszawy.

zagrożenia:

- zbyt małe środki na realizację zadań koordynujących – bezpieczeństwo;
- niespójność programów w zakresie bezpieczeństwa – programy resortowe;
- nadmierna biurokratyzacja pracy Policji;
- centralizacja zarządzania Policją;
- Komenda Powiatowa Policji nie posiada samodzielności w zakresie organizacji i zarządzania;

- niedostateczne przydziały – zakupy taboru i wyposażenia na rzecz Komendy Powiatowej Policji przez MSWiA.
- niska skuteczność egzekwowania przepisów prawa;
- pogłębianie się niekorzystnych trendów na rynku pracy i w zakresie bezpieczeństwa publicznego;
- transport materiałów niebezpiecznych i radioaktywnych przez powiat (droga nr 61);
- brak informacji o przewozach TSP przez kolej i innych przewoźników;
- niestabilne i niespójne przepisy prawa;
- brak monitoringu wizyjnego miasta.
- brak systemów łączności Centrum (PCZK) z zakładem Energetycznym i TP SA;
- niepełne kompetencje Starosty w zakresie zarządzania bezpieczeństwem oraz w zakresie spraw nadzoru nad gminami (w tym zarządzanie kryzysowe);
- brak dostatecznego finansowania przez Państwo zadań obronnych (samorządów);
- brak środków publicznych na realizację zadań zleconych w gminach (obrona cywilna).
- trudna dostępność funduszy strukturalnych;
- ograniczone środki na działalność służb odpowiedzialnych za porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców;
- niekorzystny, obowiązujący w całym kraju system organizacji służby Państwowej Straży Pożarnej;
- system prawny wymuszający na Policji wykonywanie szeregu czynności administracyjnych na rzecz innych instytucji;
- system prawny dotyczący zakładów opieki zdrowotnej niejasny i niesprzyjający rozwojowi szpitala;
- nowe formy usług i sprzedaży (na odległość i poza lokalem) wykorzystujące niewiedzę klientów;
- zapóźnienia z przeszłości w edukacji społeczeństwa w zakresie praw konsumenta;
- niski poziom poszanowania konsumenta i jego praw przez sprzedawców, dostawców towarów i usług.

***Pomoc społeczna;
Polityka prorodzinna;
Wspieranie osób niepełnosprawnych;
Promocja i ochrona zdrowia;
Zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia ludzi.***

czynniki rozwojowe wewnętrzne powiatu:

atuty:

- + kadry pracujące w jednostkach pomocy społecznej;
- + zaangażowanie osób działających w NGO;
- + Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztorą;
- + duża lesistość powiatu;

- + stosunkowo czyste powietrze;
- + atrakcyjne położenie /tereny rekreacyjne;
- + brak uciążliwego przemysłu;
- + duże zasoby wodne;
- + bliskość Puszczy Białej , Park Krajobrazowy;
- + zaawansowana budowa nowego szpitala – obiekty w stanie surowym;
- + obecność komend, inspekcji, straży na terenie powiatu.

słabości:

- brak koordynacji działań prowadzonych przez jednostki zajmujące się pomocą społeczną;
- słaba współpraca i koordynacja pomiędzy szczeblami samorządowymi;
- bardzo niski poziom współpracy samorządu z NGO;
- niedostatek środków na działalność w zakresie pomocy społecznej;
- brak środków na finansowanie działalności PCK;
- zbyt mała liczba specjalistów z zakresu przygotowania aplikacji o środki zewnętrzne (np. UE);
- brak specjalistów - psychologów, psychiatrów, prawników, doradców;
- niska obsada kadr w pomocy społecznej;
- niski poziom motywacji pracowników pomocy społecznej (w tym niskie płace);
- zwiększająca się liczba zadań jednostek zajmujących się pomocą społeczną;
- niedostatek lokali dla działań kulturalno – oświatowych;
- niedostatek lokali dla Ośrodków Pomocy Społecznej PCPR;
- bardzo ograniczone możliwości pracy pracowników pomocy społecznej w terenie (brak środków transportu);
- brak bazy danych i wiedzy o mieszkańcach;
- destrukcyjny wpływ sfery politycznej na sprawy społeczne;
- niekonsekwencja władz w realizacji przyjętych planów;
- brak ciągłości podejmowanych działań wymagających polityki długookresowej.
- niechęć pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych, szczególnie osób z zaburzeniami psychicznymi;
- braki kadrowe wśród kadry medycznej;
- wyposażenie szkół (np. ławki i inne elementy umeblowania), niedostosowane do potrzeb uczniów;
- niedostateczna liczba zajęć gimnastyki korekcyjnej;
- ograniczony dostęp do lekarzy stomatologów;
- niezdrowy styl życia;
- niska świadomość w zakresie zachowań prozdrowotnych;
- bardzo ograniczone środki na inwestycje w szpitalu;
- za mała liczba karet pogotowia ratunkowego;
- brak Posterunku Wodnego na rzece Narew;
- brak obwodnicy;
- brak dostatecznej edukacji dzieci, młodzieży, rodziców i służb w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- dostępność niezdrowej żywności w sklepikach szkolnych;
- niedobór fachowców i specjalistów z zakresu edukacji prozdrowotnej;

- brak wyposażenia do prowadzenia edukacji prozdrowotnej;
- niedostateczna infrastruktura sportowo – rekreacyjna;
- duża liczba zdarzeń na drogach;
- nieprawidłowa gospodarka wodno – ściekowa;
- niewłaściwa gospodarka odpadami stałymi;
- zaniedbane, niebezpieczne tereny zielone/rekreacyjne (niewystarczające utrzymanie porządku, niewystarczające oświetlenie).

czynniki rozwojowe zewnętrzne w otoczeniu:

szanse:

- + bliskość Warszawy;
- + plany uruchomienia oddziału rehabilitacji kardiologicznej;
- + możliwość ubiegania się o dofinansowanie inwestycji i innych przedsięwzięć w ramach PFRON, Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013;
- + propagowanie zdrowego stylu życia, m.in. przez inwestycje i działania medialne;
- + duży potencjał demograficzny regionu i stosunkowo wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym;
- + w skali kraju najniższy poziom bezrobocia rejestrowanego ogółem w województwie;
- + koncentracja infrastruktury społecznej o znaczeniu ogólnokrajowym w Warszawie;
- + wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców (ukształtowanie postaw prozdrowotnych);
- + duża liczba i aktywność organizacji pozarządowych działających w województwie.

zagrożenia:

- nieuwzględnianie w pomocy PFRON wydatków dotyczących kosztów eksploatacji;
- brak rozwiązań systemowych w zakresie zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia ludzi;
- złe planowanie przestrzenne – budynki na terenach zagrożonych – prawo budowlane;
- transport ładunków niebezpiecznych przez teren powiatu;
- zbyt duże obciążenie samorządu lokalnego zadaniami bez odpowiedniego wsparcia;
- zła polityka finansowa Państwa;
- brak norm prawnych regulujących funkcjonowanie numeru ratunkowego 112 oraz systemów z nim związanych.
- zwiększenie stopnia marginalizacji niektórych grup społecznych;
- pogłębianie się niekorzystnych trendów na rynku pracy i w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
- pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa, przy jednoczesnym ubytku naturalnym ludności.

-
- wzrost barier w dostępie do specjalistycznej opieki medycznej i badań profilaktyczno-diagnostycznych.

3.2. Czynniki rozwojowe w zakresie potencjałów

potencjał ludzki, potencjał instytucjonalny

czynniki rozwojowe wewnętrzne powiatu:

atuty:

- + istniejące możliwości re kwalifikacji zawodowej;
- + malejący poziom bezrobocia;
- + aktywne formy wspierania zatrudnienia (np. prace interwencyjne);
- + wysoki poziom wykształcenia zasobów ludzkich;
- + wsparcie (dotacje) dla osób podejmujących działalność gospodarczą;
- + dofinansowanie nowych miejsc pracy i istniejących (PUP);
- + dobrze rozwinięte kształcenie dualne w powiecie - sprawny nadzór pedagogiczny sprawowany przez Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku nad pracownikami młodocianymi zatrudnianymi w celu przygotowania zawodowego;
- + determinacja do działania liderów części NGO
- + duża aktywność organizacji w sferze sportowej;
- + duża aktywność wiodącej organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła - Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku;
- + duża dynamika rozwoju przedsiębiorstw (mimo przewagi małych firm);
- + dobre położenie komunikacyjne;
- + rozwój infrastruktury technicznej (w tym transportowej, ochrony środowiska, telekomunikacyjnej);
- + tereny atrakcyjne turystycznie;
- + duże zasoby siły roboczej;
- + łatwy dostęp do instytucji finansowych (banków i firm ubezpieczeniowych) na terenie powiatu;
- + bogate dziedzictwo kulturowe, działalność instytucji kultury;
- + amatorski ruch artystyczny dorosłych, dzieci i młodzieży;
- + lokalna prasa.

słabości:

- bardzo ograniczone szkolnictwo zawodowe;
- niedostatek kształcenia zawodowego i technicznego w szkołach ponagimnazjalnych;
- brak przyrostu nowych, stałych miejsc pracy;
- niski poziom zainteresowania władz powiatu wykorzystaniem możliwości podejmowania wspólnych działań z organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła – Cechem Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku.
- brak efektu synergii w działaniach władz powiatu i organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła;
- szkolnictwo nie nadąża za zmianami na rynku pracy;

- niechęć przedsiębiorców do zatrudniania absolwentów (wyjazdy zagraniczne, wojsko);
- niska gotowość do przekwalifikowania się osób bezrobotnych;
- postawy roszczeniowe i bierność zawodowa;
- duży odsetek ludzi związanych z rolnictwem niegenerującym miejsc prac;
- słaba kondycja gospodarstw rolnych;
- słabo rozwinięty rynek pracy – słabo rozwinięty sektor usług i produkcji;
- niewystarczające środki finansowe na poprawę funkcjonalności obiektów administracyjnych powiatu;
- niedobór środków na wdrożenie e-usług;
- słabość instytucjonalna i kadrowa NGO;
- słabość instytucjonalna i kadrowa nowopowstałych NGO
- ograniczone środki (niedobór) na działalność NGO;
- zbyt mała aktywność społeczna mieszkańców;
- małe zainteresowanie mieszkańców uczestnictwem w programach dotyczących rozwoju osobowego i zawodowego;
- duża akceptacja społeczna dla przejawów wandalizmu i chuligaństwa.

czynniki rozwojowe zewnętrzne w otoczeniu:

szanse:

- + duży potencjał demograficzny regionu i stosunkowo wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców regionu;
- + duże zasoby siły roboczej o zróżnicowanych kwalifikacjach;
- + w skali kraju najniższy poziom bezrobocia rejestrowanego ogółem w województwie.
- + koncentracja infrastruktury społecznej o znaczeniu ogólnokrajowym w Warszawie;
- + duża liczba i aktywność organizacji pozarządowych;
- + rozwój infrastruktury technicznej (w tym transportowej, ochrony środowiska, telekomunikacyjnej);
- + rosnące zainteresowaniem wypoczynkiem na terenie powiatu;
- + rosnące zainteresowanie agroturystyką;
- + możliwość rozwoju produkcji ekologicznej w gospodarstwach rolnych;
- + otwarty rynek pracy w krajach UE.
- + możliwość ubiegania się o dofinansowanie inwestycji i innych przedsięwzięć w ramach środków krajowych oraz środków z funduszy strukturalnych UE (np. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013; Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013).

zagrożenia:

- wysokie koszty zatrudnienia;
- zawiłe procedury związane z aplikacją o dofinansowanie z funduszy strukturalnych dla MSP;

- większa atrakcyjność miejsc pracy poza powiatem dla osób o wysokich kwalifikacjach;
- utrudniony dostęp do środków finansowych wspierających działalność organizacji pozarządowych ze względu na wymagania związane z wkładem własnym;
- zbyt rygorystyczne przepisy dotyczące zasad wsparcia finansowego udzielanego przez samorządy lokalne organizacjom pozarządowym;
- niekorzystne przepisy prawa dla publicznych zakładów opieki zdrowotnej powodujące odpływ kadry medycznej do sektora prywatnego i pracy w krajach UE,
- brak polityki w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy.
- niewystarczające środki finansowe na funkcjonowanie instytucji powiatowych;
- słabo rozwinięta informacja na temat funkcjonowania organizacji pozarządowych;
- pogłębianie się niekorzystnych trendów na rynku pracy
- pogłębianie się niekorzystnych trendów w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
- brak przeciwdziałania odpływowi wykwalifikowanej siły roboczej;
- pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa, przy jednoczesnym ubytku naturalnym ludności.

potencjał ekologiczny

czynniki rozwojowe wewnętrzne powiatu:

atuty:

- + duże obszary leśne, w tym obszary chronione (16 tys. ha obszaru krajobrazu chronionego);
- + położenie powiatu na obszarze „Zielonych Płuc Polski”;
- + skuteczny system zabezpieczeń przeciwpożarowych lasów;
- + stosunkowo czyste powietrze;
- + polityka ekologiczna lasów państwowych (realizowanie Programu Ochrony Przyrody);
- + działalność edukacyjna Nadleśnictwa;
- + brak zanieczyszczeń przemysłowych;
- + korzystne położenie geograficzne;
- + korzystne warunki do produkcji ekologicznej i rozwoju ekoturystyki;
- + zaangażowanie gmin w rozwiązywanie problemów ekologicznych;
- + prowadzone programy/konkursy ekologiczne w szkołach;
- + realizacja inwestycji infrastrukturalnych (kanalizacja, drogi).

słabości:

- nierozwinięte systemy segregacji śmieci;
- brak kontroli nad zachowaniami mieszkańców zaśmiecających środowisko;
- wyprzedawanie przez samorządy terenów nad narwiańskich;
- brak planów zagospodarowania przestrzennego;
- brak obwodnicy, ruch tranzytowy przez miasto;

- słabo rozwinięta edukacja proekologiczna dla dzieci i młodzieży - brak działań proekologicznych dzieci i młodzieży na zajęciach pozalekcyjnych;
- lokalnie zaśmiecone lasy i brzegi rzeki Narew;
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych;
- nieszczelne szamba i doły gnilne;
- brak nawyków mieszkańców w zakresie zagospodarowania odpadów z gospodarstw domowych;
- duże braki w rozwoju kanalizacji i oczyszczalni ścieków;
- ograniczenia finansowe samorządów lokalnych na realizację inwestycji budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków;
- brak wodociągów w większości miejscowości powiatu;
- niedostateczne wyposażenie jednostek straży pożarnej w zakresie ratownictwa ekologicznego.

czynniki rozwojowe zewnętrzne w otoczeniu:

szanse:

- + dobre procedury administracyjne w zakresie ochrony środowiska;
- + wsparcie produkcji ekologicznej ze środków publicznych;
- + możliwości pozyskiwania funduszy na proekologiczne inwestycje i programy edukacyjne;
- + rosnące zainteresowanie ekologią;
- + promocja ekologii w środkach masowego przekazu;
- + dostępność paliw ekologicznych;
- + dostępność instalacji do wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

zagrożenia:

- niedostępność środków finansowych UE dla inwestorów prywatnych w zakresie zagospodarowania zanieczyszczeń;
- zbyt małe środki ze stałego funduszu leśnego na sprzątanie lasów;
- mało skuteczne rozwiązania prawne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- wysokie koszty inwestycji proekologicznych;
- trudny dostęp do funduszy na inwestycje proekologiczne i programy edukacyjne;
- niska opłacalność segregacji i zagospodarowania surowców wtórnych;
- bariery prawne w wykorzystaniu energii odnawialnej.

potencjał techniczny

czynniki rozwojowe wewnętrzne powiatu:

słabości:

- mała przepustowość części mostów i przepustów drogowych;
- niedostateczne zimowe utrzymanie części dróg i chodników dla pieszych – braki w wyposażeniu ZDP w sprzęt do odśnieżania, zaniedbania obowiązku odśnieżania przez właścicieli posesji przylegających do chodników;
- szerokość dróg niedostosowana do potrzeb;
- wypadki niszczenia oznakowania dróg;
- niski stan wiedzy części społeczeństwa z zakresu ochrony środowiska;
- niedostateczna ilość środków na opracowania geodezyjno – kartograficzne;
- brak inicjatyw scalania gruntów (inicjatywa poza kompetencjami powiatu);
- niewystarczające środki finansowe na poprawę funkcjonalności obiektów administracyjnych powiatu;
- niedostateczne środki finansowe gmin i powiatu na rozwój infrastruktury i likwidację barier architektonicznych;
- utrudniony wyjazd zastępów Komendy Powiatowej PSP ze strażnicy, ze względu na duże natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej;
- zbyt mała ilość sieci hydrantowych, zbiorników p.poż. w części miejscowości;
- zły stan techniczny i słaba wydajność istniejących sieci hydrantowych;
- brak zbiorników retencyjnych i polderów;
- nieuregulowane odcinki cieków wodnych;
- brak obwałowań na części cieków wodnych.

atuty:

- + gruntowna modernizacja wału przeciwpowodziowego dla miasta Pułtuska;
- + uchwalony i realizowany Powiatowy Program Zapobiegania Przemocności;
- + prowadzona inwestycja budowy szpitala;
- + dogodna lokalizacja (w Pułtusku) instytucji realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa;
- + dobra współpraca z gminami;
- + bogate zasoby kruszyw budowlanych - możliwość pozyskiwania kruszywa z rzeki;
- + małe zagospodarowanie przestrzenne powiatu;
- + rozwój infrastruktury w gminach (kanalizacja, oczyszczalnie ścieków);
- + przygotowany i realizowany program naprawy i modernizacji dróg powiatowych;
- + aktywne uczestnictwo szkół w edukacji ekologicznej;
- + zaangażowanie mieszkańców w rozwój infrastruktury ochrony środowiska;
- + doświadczenie samorządów lokalnych w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowania inwestycji infrastrukturalnych.
- + współpraca z Akademią Obrony Narodowej;
- + odpowiednio rozwinięta sieć dróg powiatowych wewnątrz powiatu.
- + funkcjonująca Akademia Humanistyczna;
- + 60 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie powiatu;
- + dobra dostępność instytucji użyteczności publicznej;
- + duże zasoby wodne;
- + obszary prawnie chronione.

słabości:

- niski stan osobowy w Jednostce Ratowniczo –Gaśniczej Komendy Powiatowej;

- brak środków na informatyzację zasobów geodezyjnych i kartograficznych;
- niekompleksowe remonty dróg;
- braki kadrowe i sprzętowe w Zarządzie Dróg Powiatowych;
- niedostateczne środki na bieżące utrzymanie dróg i inwestycje drogowe;
- mała przepustowość części mostów i przepustów drogowych;
- szerokość dróg niedostosowana do potrzeb;
- niski stan wiedzy części społeczeństwa z zakresu ochrony środowiska;
- brak wspólnej polityki sąsiadujących powiatów w zakresie rozwoju układu drogowego i połączeń;
- nieregulowany stan prawny części dróg powiatowych (odcinki);
- brak całodobowych służb dyżurnych (GCZK) w gminach;
- braki kadrowe nadzoru budowlanego;
- brak planów zagospodarowania przestrzennego w większości gmin;
- częste przypadki niekompetencji osób wydających decyzje o warunkach zabudowy;
- braki kadrowe w wydziałach starostwa;
- brak fachowców w dziedzinie planowania przestrzennego;
- brak wyposażenia nadzoru budowlanego w środek transportu - utrudnienie operatywnego działania;
- niedostateczne środki finansowe gmin i powiatu na rozwój i utrzymanie infrastruktury.

czynniki rozwojowe zewnętrzne w otoczeniu:

szanse:

- + bliskość Warszawy;
- + możliwość ubiegania się o dofinansowanie inwestycji i innych przedsięwzięć w ramach Programów Operacyjnych ogłaszanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013;
- + duże tereny leśne, rezerваты przyrody, bogata fauna i flora.

zagrożenia:

- zbyt niskie nakłady z budżetów samorządowych na infrastrukturę ze względu na ograniczone możliwości;
- niepełny dostęp do map topograficznych dla celów prognozowania zagrożeń;
- nierealizowana polityka bezpieczeństwa w zakresie budowli ochronnych, brak przepisów wykonawczych;
- trudny dostęp do środków na dofinansowanie inwestycji infrastrukturalnych;
- skomplikowany sposób dystrybucji środków unijnych;
- rosnące natężenie ruchu na drogach;
- wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych.

3.3. Czynniki rozwojowe w sferze gospodarczej

czynniki rozwojowe wewnętrzne powiatu:***atuty:***

- + położenie na szlaku mazurskim;
- + spławna rzeka Narew;
- + funkcjonująca wyższa szkoła, duża społeczność akademicka (5-6 tys. osób);
- + rynek miasta/kanały;
- + zasoby intelektualne powiatu;
- + Nadbużański Park Krajobrazowy;
- + duży udział obszarów leśnych;
- + bogactwo materialnych dóbr kultury;
- + rzeka Narew - nieuregulowana, naturalna;
- + 1/3 powierzchni powiatu jest krajobrazem chronionym;
- + nieskażona produkcja rolna;
- + duża ilość zwierzyny łownej (zapis kontrowersyjny w grupie);
- + bardzo dobra jakość produkowanej żywności;
- + zasoby kruszyw;
- + położenie przy ruchliwych szlakach komunikacyjnych;
- + relatywnie czyste środowisko;
- + walory krajobrazowe, klimatyczne i przyrodnicze sprzyjające rozwojowi agroturystyki;
- + walory kulturowe sprzyjające rozwojowi agroturystyki (m. in. zabytki);
- + istniejąca sieć handlowo – usługowa;
- + żywe tradycje rękodzieła i sztuki ludowej wśród mieszkańców powiatu;
- + stale zwiększająca się ilość zakładów rzemieślniczych, w których młodzież zdobywa poszukiwane zawody;
- + aktywna działalność wiodącej instytucji wspierania MŚP (Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku).

słabości:

- słabo rozwinięte partnerstwo między 3 sektorami (publicznym, prywatnym i porządowym);
- słabo rozwinięte instytucje otoczenia biznesu (poza Cechem Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku);
- brak systematycznej współpracy pomiędzy starostwem a powiatową organizacją samorządu gospodarczego - Cechem Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku;
- słabo rozwinięte instytucje otoczenia biznesu;
- brak nakładów na infrastrukturę turystyczną;
- słabo rozwinięta baza noclegowa;
- słabo rozwinięta oferta turystyczna;
- słabo rozwinięta informacja turystyczna
- niski poziom wiedzy i świadomości ekologicznej ludności lokalnej;
- niski stopień zorganizowania producentów;
- niekorzystna struktura dochodów mieszkańców;

- mała zasobność kapitałowa mieszkańców;
- duża nieufność wobec różnych form organizowania się producentów rolnych;
- małe zainteresowanie i społeczne przyzwolenie na scalanie gruntów;
- nieuregulowane stosunki wodne na dużej części użytków rolnych - melioracje;
- niskie kwalifikacje zawodowe dużej części rolników;
- słabo rozwinięta infrastruktura techniczna;
- mała aktywność lokalnych liderów na rzecz wspólnych przedsięwzięć;
- niewystarczająca współpraca między producentami rolnymi a przemysłem;
- niewystarczająco zorganizowany rynek rolny;
- słaby przepływ informacji rynkowej;
- niedostateczna promocja własnej produkcji;
- słabo rozwinięte usługi na obszarach wiejskich;
- niedostateczna jakość dróg;
- słabo rozwinięte szkolnictwo zawodowe;
- zanik zainteresowania młodzieży w zdobywaniu coraz częściej poszukiwanych zawodów (budownictwo, stolarstwo, parkieciarstwo, ciesielstwo, itp.);
- rozdrobnienie gospodarstw;
- niski poziom technicznego wyposażenia rolnictwa;
- brak gospodarstw agroturystycznych;
- niezagospodarowane ścieki (duża ilość);
- brak obwodnicy miasta;
- mała dostępność obszarów leśnych (brak ścieżek, szlaków, parkingów, śmietników);
- zachwiana równowaga gatunków zwierząt;
- przerwane łańcuchy pokarmowe fauny;
- wiedza producentów rolnych nie nadąża za zmianami w rolnictwie;
- brak parkingów w mieście;
- niedostateczna promocja MŚP;
- słabo rozwinięta infrastruktura niesprzyjająca rozwojowi przedsiębiorczości;
- niedostateczna informacja i niedostatek aktualnych opracowań o walorach powiatu, mających znaczenie gospodarcze;
- brak instytucji zajmujących się kompleksową promocją gospodarki wszystkich gmin powiatu;
- niewystarczająca promocja produktów lokalnych;
- niski poziom rozwoju infrastruktury teleinformatycznej (zwłaszcza szerokopasmowy dostęp do Internetu na obszarach wiejskich).

czynniki rozwojowe zewnętrzne w otoczeniu:

szanse:

- + środki UE na rozwój przedsiębiorstw (inwestycje, wsparcie doradcze, szkoleniowe);
- + rozwój Samorządowych Funduszy Pożyczkowych (ułatwiony dostęp mikro, małych średnich przedsiębiorstw do środków finansowych);
- + planowana realizacja inwestycji infrastrukturalnych w regionie;
- + bliskość dużego rynku zbytu - Warszawy;

- + duży potencjał gospodarczy, intelektualny, kapitałowy i instytucjonalny Warszawy;
- + popyt na rzemiosło ludowe na terenie całego kraju;
- + Warszawa centrum zarządzania i zaplecze wdrażania najnowszych technologii;
- + najwyższy poziom rozwoju regionu w kraju;
- + wysoki potencjał naukowy i badawczo-rozwojowy zlokalizowany głównie w Warszawie oraz duży potencjał w ośrodkach subregionalnych;
- + dominująca rola województwa w sektorze badawczo – rozwojowym w Polsce;
- + najwyższe w kraju nakłady na działalność B+R;
- + pozytywny wizerunek Warszawy jako najatrakcyjniejszego miejsca lokalizacji inwestycji;
- + duży potencjał instytucji otoczenia biznesu skupiony na obszarze metropolitalnym Warszawy, stymulujący rozwój gospodarczy;
- + funkcjonowanie mocnych gospodarczo przedsiębiorstw o znaczeniu krajowym i międzynarodowym
- + zróżnicowanie kulturalne Mazowsze – Kurpie;
- + układ hydrograficzny regionu;
- + granica obszaru „zielone płuca” Polski obejmuje powiat;
- + korzystne przygraniczne położenie województwa;
- + rozwinięte przetwórstwo rolno-spożywcze w regionie;
- + rosnące zainteresowanie konsumentów tzw. „zdrową żywnością”;
- + rosnące zainteresowanie agroturystyką i czynnym wypoczynkiem;
- + działalność instytucji wspierania rolnictwa (Ośrodek Doradztwa Rolniczego i inne);
- + rosnąca dostępność nowoczesnych środków komunikacji;
- + promowanie grupowego działania rolników;
- + rosnące zainteresowanie rozwojem sektora MŚP: prorozwojowa polityka strukturalna – Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013, priorytety strategii województwa.

zagrożenia:

- utrudniony dostęp do kredytów, bariery prawne i biurokratyczne;
- składowisko odpadów radioaktywnych w Szelkowie;
- brak planów przestrzennego zagospodarowania;
- mała stabilność cen produktów rolnych;
- brak przepisów regulujących obrót ziemią sprzyjający scalaniu gruntów;
- rosnąca nadbudowa administracyjna;
- szybko rosnące koszty działalności gospodarczej;
- duże obciążenia podatkowe;
- wysokie koszty przekwalifikowania gruntów rolnych na leśne;
- trudny dostęp do środków finansowych dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- mało skuteczna polityka rolno państwa;
- małe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych inwestowaniem w powiecie;
- zawilość i zmienność przepisów prawnych oddziałujących na sferę gospodarczą;

- niedostateczna współpraca nauki z gospodarką i nakłady na sferę B+R w regionie;
- niedostateczny poziom nakładów na innowacje w regionie;
- dysproporcje potencjału i poziomu rozwoju gospodarczego, poziomu i warunków życia ludności oraz dynamiki procesów transformacji - występujące pomiędzy aglomeracją warszawską a pozostałym obszarem województwa, zwłaszcza obszarami wiejskimi;
- pogłębiająca się polaryzacja społeczno-gospodarcza;
- słabość powiązań społeczno-gospodarczych Obszaru Metropolitalnego Warszawy z otoczeniem;
- brak instytucji i organizacji działających dla zintegrowanego rozwoju Mazowsza;
- nierównomierne przestrzenne rozmieszczenie podmiotów gospodarczych w regionie, w tym również spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Duża koncentracja w stolicy i jej okolicach;
- niski poziom innowacyjności gospodarki regionu (ograniczona konkurencyjność na rynkach światowych);
- wysoko zamortyzowany majątek trwały, przy braku środków finansowych na jego modernizację techniczną;
- słabo rozwinięta baza dystrybucji i przechowalnictwa płodów rolnych;
- brak rozbudowanego systemu partnerstwa i współpracy między samorządem lokalnym i wojewódzkim a organizacjami przedsiębiorców i organizacjami pozarządowymi.